

kel kertesítik. Valahol ezeken a részen fogják felállítani Budapest legnagyobb japán kertjét is.

A romantika is megmarad

A tervek elkészítésénél vigyáztak arra is, hogy megmaradjon valami a tabáni romantikából. Így nem kerülnek lebontásra a barlangpincék és a borpincék sem. Ezek megmaradnak. Ezek tetejére és környékére a sötét, hűvös helyeket kedvelő növényeket, mohát és páfrányt fognak ültetni. A főváros vezetőségének elgondolása az volt, hogy minél több zöld fa, bokor kerüljön, ha csak ideiglenesen is a lebontott Tabán helyére. A park kiképzésénél vigyáztak azonban arra, hogy ha közben szálloda vagy fürdő épül a Tabánban, az elvesztett földterületek ne sértsék meg az egész park egyöntetűségét és parkszerűségét. Azokat a tereket, melyek minden bizonynyal a későbbi évek folyamán is megmaradnak parknak, élő és idénynövényekkel ültetik tele. Ugyanígy fogják parkosítani a Naphegy-utca fölötti, a Hegyalja-ut és a Citadella közt fekvő területet is később.

A parkhoz szükséges növényeket, bokrokat és fákat, valamint az exotikus növényeket is a fővárosi kertészetben termesztik. A főváros kertészetének ez a legnagyobb munkája az 1935-ös idényben. Amennyiben az időjárás kedvezni fog és nem lépnek fel különböző nehézségek a parkozás körül, úgy május 1-ére megnyitják a tabáni park első tizholdnyi területét. A megnyitásra már meghívót kaptak a főváros elemi iskolái.

A további program

A tabáni parkmunkálatoktól függetlenül nagyon sok új park létesítését és fásítását vette fel Király Kálmán tanácsnok ezidei városépítő programjába. Így még az idén elkészül a park a régi tabáni temető helyén. Az ősz folyamán hozzáfognak a XI. kerületi Lenke-tér parkosításához. Elkészítik a Gellérthegy déli lejtőjének parkját is, amely a nyáron már teljes pompában fogja gyönyörködtetni a kirándulókat. Ugyancsak hatalmas park készül a városmajori templom körül is. A tavasz, de legkésőbb a nyár folyamán elkészül a svábhegyi Széchenyi-kilátótorony körül fekvő park modernizálása. Beparkosítják a Várkocsi-utca és Batthyány-utca között lévő területet is.

Az illetékesek azonban gondoltak a főváros legmostohább negyedére, Óbudára is. A III. kerületi Vértalom-tér, ahova az egyházközség már régen templomot szeretne emelni, ugyancsak parkká alakul át. Itt fogják elhelyezni a kolozsi-téri nyílt piacot is. Tavasz végével a Rudolf-rakpart lesz a főváros legszebb „allée”-ja. A munkálatok már annyira előrehaladtak, hogy az új utat már május végére átadják a forgalomnak. A Tisza-szobor körül is rendezik a parkot. A szobor háta mögött megmarad a mai parkozás, míg jobbra és balra virággyakat fognak ültetni. A Lövölde-tér jobb oldali része, ahonnan most kitelepítették az elárúsítóbódákat, ugyancsak park lesz. Végre teljesül a környékbeliek kívánsága. Bár a bódétulajdonosokat „megrendszabályozták”, egy bántuk mégis maradt a lövöldetéri lakóknak: a verebeket nem lehet megrendszabályozni.

Tizennégy utcát fásítanak

A Margithidő budai oldalán, ott ahol eddig kő- és homoklerakó hely volt, az alsórakparton egészen az Irgalmasokat szegélyező utcáig hatalmas park épül. A földmunkákkal máris elkészültek. A Margit-parkot egy széles út fogja keresztülszelni, ezen bonyolítják le a forgalmat a dunaparttra szorult egyirányú közlekedés folytán. Végül ugyancsak park készül a Rezső-téri templom körül is. Bátran mondhatjuk, hogy Budapesten ennyi parkot egyszerre még sohasem formáltak, mint az 1935-ös esztendőben. A fásítás is nagyban nekilendült. Budán és Pesten tizennégy utcát fásítanak, köztük a Fehérvári-ut, a Bécsi-ut, a Budaörsi- és a Népligetben lévő Simor-ut. Ha tekintetbe vesszük, hogy a főváros kertészetét, amely a város szépítését szolgálja az utolsó esztendőben, 45 százalékkal leépítették, még nagyobb szeretettel és lelkesedéssel kell fogadnunk azt az igyekezetet és fáradhatatlan munkát, amellyel Király Kálmán tanácsnok és Morbitzer Dezső kertészeti igazgató nagy szeretettel varázsolja át a Duna gyöngyének, Budapestnek elhanyagolt tereit modern parkokká.

A Tabán helyén a márciusi forró nap-sugárban már feltört a föld lelke. S mire eljön a nyár, a kiskocsmák helyét a napsgár, a fény és a — negyedik generáció foglalja el.

(K. cz K.)

MEGHALT A TABÁN (K. cz K.) — ÉLJEN A TABÁN

Május 1-én a sikátorok és kiskocsmák helyén megnyílik Európa egyik legszebb és legmodernebb és Budapest második legnagyobb parkja — Óriási temetőben fásítás és fásítás munkái

725.091 "1935"

Ötszáz földmunkás csákánya, ásoja, kapája nyomán párafelhőkbe burkolózott szerda délelőtt a Várkocsi. A 40 katasztrális hold területnyi lebontott Tabán helyén megindult „Buda kertjének” kiépítése. Mire elvirul az orgona — a tervek szerint — a „romantika városa” helyén hatalmas pázsitzövények, bokor, fa, virág, gyermekjátszóterek, lubickolók és homokfürdők hirdetik: „Tabán — Kertváros”. A Nemzeti Újság részletesen beszámolt annakidején arról, hogy amíg a Tabán-fürdőváros felépülhet, a főváros ideiglenesen rendezni akarja a most még szánalmasan kopár, kietlen területet. Az elhatározás után Szendy Károly polgármester utasította az illetékes ügyosztályt, hogy készítse el a tabáni park tervezetét. Huszonnégy óra sem telt bele s máris a polgármester előtt fekvő az ideiglenes terv, amely egyelőre csak tiz katasztrális hold területet parkosítana be.

A tabáni park teljes rendezésére két évet irányzott elő a főváros. Most egyelőre csak az alsóbb részeket parkirozzák és Király Kálmán tanácsnok elgondolása szerint a tiz hold terület parkozásának május 1-éig el kell készülnie. Néhány nappal ezelőtt már megindult a munka a park helyén. Kubikusok összetakarították a bontási munkák után maradt szemetet, elhordták a téglá- és maltörtörmelékét, ugyanakkor hozzáálltak az egyenetlen munkájához is. Szerdán délelőttre annyira előrehaladt a munkájuk, hogy megkezdhetők a kijelölt földterületek földcsákányolását, illetőleg feiásását. A föld kérge sok helyen hét-nyolc centire meg volt fagyva, az első tavaszi napsgártól csak a legfelső rétegek engedtek fel.

Ötszáz munkanélküli dolgozik...

Az ingujjra vetkőzött munkások csoportját kíváncsi embertömegek veszik körül s a kubikusok alig győznek válaszolni kérdéseikre. A munkásokat már jó pár héttel ezelőtt toborozni kezdték Szendy Károly polgármester parancsára. Ötszáz munkanélküli jutott most néhány hónapi kenyérhez. Csütörtök délelőtt megkezdik a kisvasút síneinek lefektetését egészen a Czákó-utcai dombig, ahol ugyancsak szerdán délelőtt megkezdődött a földkitermelés. A Czákó-utcai dombot teljesen levágják a környező talaj szintjéig s a kitermelt kitűnő termőföldet szórják széjjel a parkosítandó területekre. Hatalmas társzekerék és teherautók szállították szerdán egész délelőtt a helyszínre a lórakat, melyek mellett az egyenetlen munkálatokat két csapat egylovassal bonyolítják le.

Az eredeti elgondolás szerint — hogy minél hamarabb zöld legyen a lebontott terület — lucernával akarták bevetni az egész Tabánt, amelynek nagyon rossz a földje, rengeteg salétrom, mész és kötőrmelék keveredett a földbe. A lucerna

kevés gondozást igényel, hamar megsűrűsödik és a legüdébb zöldszínt pázsított lehet belőle kitermelni. Hosszu tanácskozások és viták után végül is a parkosítás terve győzött. Elvetették ezt a tervet, hogy lucernát ültessenek a Tabán helyére, pedig már a negyven hold területéhez szükséges vetőmagot be is szereztek. Most azután ezt a nagymennyiségű lucernamagot a főváros más üzeménél fogják felhasználni.

Avarból gyermekparadicsom

A ferencvárosi pályaudvarra egymás után érkeznek a vagonok, amelyek a Tabán parkföldjének megjavításához szükséges gombatrágyát szállítják. Nyolcvan vagon gombatrágyát fognak felhasználni a tiz holdnyi terület parkosításához. A gombatrágya ugyanis a leg hamarabb termővé teszi a szikes talajt.

A Czákó-utcai domb földje, amellyel keverni fogják a gombatrágyát, tulajdonképpen maga is humus, mert évtizedek hosszú során falevél és szeméthulladékokból gyűlt össze. A Tabán-park városnak, mire teljesen elkészül, északon és délen a Naphegy és Attila-utca, keleten és nyugaton a Hegyalja-ut és a Szent János-tér lesz a határa. Olyan hatalmas gyepterületei lesznek, mint a Népligetnek s ezzel Budapest második legnagyobb parkja lesz. A kertészeti és parkozási munkálatokat a fővárosi kertészet végzi Morbitzer Dezső kertészeti igazgató mindenre kiterjedő figyelmével és irányításával.

A tervek szerint három részre fog tagozódni a tabáni park: egy alsó, sík területre, egy középső, lankás gyeprészre és egy, legfelső, mesterséges sziklával kiképzett dombos részre. A régi Bethlen-udvartól balra építik meg a gyermekjátszótereket, a lubickoló és a homokfürdőt, amellyel újabb üdülőhely nyílik meg a főváros szegény gyermekei számára. A Bethlen-udvartól jobbra eső részt látványos képezik ki. A Gellérthegy felé 40 méter széles lépcsős ut fog vezetni. Ezenkívül még 30 ut fog fejezve, ugyancsak lépcsőszerűen kiképezve a Gellérthegyre. És hogy az utak ne legyenek fárasztók fölfelé, hogy kényelmes séta legyen valamennyi, négy-öt lépcsőfokonként pihenőhelyeket létesítenek. A Hadnagy-utca és a Keleti-utca találkozásánál ugyancsak hatalmas játszóteret állítanak fel.

A tabáni park Európában ugyiszólván egyedülálló lesz: három égő flóráját fogja egyesíteni magában a negyven holdnyi terület. A sík részekből gyeptáblákat képeznek ki és alföldi növényekkel ültetik tele, míg a lankás részeket a forró napot és a sűrű párákat kedvelő bokrokkal, fákkal és növényekkel parkosítják. A teljesen meredek és domboszerű darabokat mesterséges sziklával szakitják meg és sziklanövények-

Tabán ósdi házai, melyek helyén Budapest legszebb városrésze fog felépülni.